

בן חורין דוד (דודל"ה)**נולד ב-1921 בקישינב, רומניה, עלה לארץ ב-1939****התגייס לפלמ"ח ב-1942****הצטרף לפלי"ם ב-1943**

אני יליד קישינב גדלתי באזור זה מגיל צעיר הייתי חניך השומר הצעיר, עליתי ב-1939 באונית המעפילים רים יחר עם אחי. באותה הפלגה עברנו חוויה קשה: טביעתה של האוניה בים האגאי סמוך לאי קטן, כולם ניצלו על ידי הצי האיטלקי, ונאלצנו לשהות כמה שבועות במחנה באי רודוס עד שנלקחנו באוניה אחרת, והצלחנו להגיע מול חוף נתניה, חלק (ובתוכם אני) הצליחו לרדת לחוף, אך הרוב נלכדו והועברו למחנה בעתלית.

הצטרפתי לקיבוץ שמיר, ומהקיבוץ התנדבתי לפלמ"ח שהיה בהתארגנות, לפלוגה ב'. 1942 עברתי קורס מפקדי כיתות בגבעת עדה, וחזרתי לפלוגה להדריך. בתחילת 1943 התנדבתי לקורס הימי בקיסריה. בסוף הקורס חזרנו לפלוגות. לאחר שהות קצרה נוספת בפלוגה ב' התרכזנו, חלק מבוגרי שני הקורסים הימיים הראשונים כדי ליצור את המחלקה הימית, במסגרת עבודה ואימונים כפי שהיה נהוג בפלמ"ח. עבדנו בעבודות שונות בנמל, אני עברתי לעבוד על ספינת הדיג של קיבוץ שדות ים. וכעבור כמה חודשים נשלחתי לרכז את הסקציה הימית של הפועל ת"א, ולאחר מכן השתתפתי בקורס החובלים הראשון ליד הטכניון בחיפה.

מיד אחרי סיום הקורס, גם הסתיימה המלחמה, ונסתמנו האפשרויות לחידוש עליה ב'. נסיון להגיע לאירופה דרך מצרים, לא הצליח וחזרתי לארץ כדי להפליג עם פיטרו א. שהגיעה לחוף שפיים והצליחה להוריד את המעפילים בשלום. הגענו לאיטליה קבוצה של ימאים וגדעונים בתקופה של משבר בפעילות בדרום איטליה. הספינות שנרכשו: דלין, נטונה, אחר כך גם פיטרו הוחרמו. הספקתי עוד להשתתף בהעמסה של פיטרו ב. במפרץ טרנטו לפני החרמתה, ולאחר זה חלה הפסקה בפעילות בדרום לזמן מה. מספר ימאים היינו בטלים מכל תפקיד שמרנו על וילה מבודדת סמוך לבארי, בה עבד רני רובינשטיין על הרכבת מכשירי קשר עבור הספינות שבדרך. עם התחלת הפעילות בצפון עברנו גם אנו צפונה.

יצאה לי זמן מה לשמש תורן ליד הטלפון במשרד בויה קנטו במילנו, מרכז העצבים של הפעילות באיטליה, ולמדתי את מלוא היקף הפעילות האירופית, הכספית והארגונית, וכן את התרומה של היחידות העבריות בצבא הבריטי למאמץ העליה. השתתפתי בהכנת אנצו סירני להפלגה בסבונה. אחר כך בהכנתה של וינגייט יחד עם אריה ויצמן מבית השיטה, ואברהם רייס כגדעוני. רב החובל של הוינגייט היה מריו קנדה, שהפך יותר מאוחר לדמות מפתח בפעילות באיטליה. הוינגייט הגיעה ארצה, ונתפסה והמעפילים הגיעו לעתלית. כמו כן הצוות, ואנכי הייתי אתם עד לשחרורם מהמחנה והחזרתם לאיטליה. אני חזרתי לאיטליה עם אונית המעפילים אליהו גולומב (שהורשתה להפליג לאחר המאבק בלה ספציה), יחד עם קבוצה גדולה של ימאים וגדעונים.

המשימה שהוטלה עלי לנסוע לצרפת להכנת "עמירם שוחט" שמה היה (IDEROS). עבודות ההכנה נעשו בנמל דיג לה רושל, היה עליה לעבור למרסי, לגמור להצטייד, ולהפליג לבקולי שלייד נפולי. בבקולי הצטרפו אלי, כמלווה יונתן כינרתי וכגדעוני ישראל לוסטיג מדוברת. העמסנו את האנשים והפלגנו. עמירם היתה ראשונה לפרוץ את ההסגר (לאחר תקופה ארוכה בה נתפסו כל הספינות), ביום תחילת הגירושים לקפריסין. לאחר חופשה קצרה חזרתי לאיטליה כנוסע סמוי, יחד עם קבוצת ימאים על סיפונה של אונית נוסעים רומנית.

הפעם המשימה היתה לשחרר את הצוותים של ספינות המעפילים כתיאל יפה, וכ"ג יורדי הסירה שנכלאו יחד עם המעפילים בקפריסין. למטרה זו הוקדשה הדלין, זו שפתחה את תקופת העפלה שלאחר המלחמה, ששחררה בינתיים מהעיקול. את עבודות ההכנה עשינו בבארי, אני, ואורי הורוביץ מכפר גלעדי, שדאג לצייד את הספינה בדלק ומזון, בשיתוף עם רומי איש מפתח בשרותים החשאיים של איטליה. ששיתף פעולה אתנו, בעקבות פעולתה של עדה בחלונות הגבוהים ברומא. הוא עשה לי הכרה עם כמה מנהלי נמלים, במקרה חרום, ודאג לניירת. המשימה שלי היתה להגיע לקפריסין ולהביא הביתה את הצוותים של שתי הספינות. הוחלט שאני יוצא בלי קשר. המשימה היתה קשה בעיקר משום תקופת החורף, שלא אפשרה גמישות במציאת מקומות מסתור מסעות החורף, והקושי בשמירת זהותנו ומטרת ההפלגה. הכיסוי היה, שאנחנו דייגים שמנסים להתפרנס. והספינה היתה

מצוידת בכל האביזרים לדיג עמוק, ואכן עבדנו בדיג ברודוס לאחר שקיבלנו רשיון משלטונות הבריטים ששלטו עדין באי. לקפריסין הגענו בגלוי עם רשיון דיג בכל האזור. יצרתי קשר עם סמק והצוותים הוצאו מהמחנות והועמסו על הדלין. הנסיעה בחזרה לאיטליה היתה ללא תקלות. סוף טוב הכל טוב, נחתגו בשלום בנמל הקטן של אוטרנטו שאת מנהלו הכרתי מסיורי עם רוסי, לפנות בוקר הגענו ברכבת לבארי התיצבתי לפני רוסי וזכיתי לתפיחה על השכם.

התפקיד הבא היה ללוות את הספינה שבתאי לוזינסקי (היא שושנה) בפיקודו של דוד מימון עם אלברטינה (פיטרו) שהוחזרה לרשות המוסד, להעביר את האנשים סמוך לחופי הארץ, ולחזור. נילוה אלי במשימה זו ידידי עובד שדה גדעוני רב ניסיון. חזרנו על תרגיל זה גם עם שאר ישוב, ומאחר ושנינו נעדרנו זמן רב מהארץ, קבלנו רשות להצטרף למלווי שאר ישוב ולהשאר זמן מה בארץ.

בינתיים התרחשה פרשת אקסודוס, ותנאי הפעולה בצרפת שהיו כמעט גלויים עד אז, השתנו והיה צורך לעבוד לשיטות הנהוגות באיטליה של העמסות חשאיות, נדרשתי להשאר בצרפת, ופיתו אותי בהבטחה להביא את חברתי שתסייעה לי להשאר. הפעם נסעתי לצרפת כנוסע מכובד עם דרכון הולנדי. למדתי את תנאי המקום, ערכתי כמה סיורים לאורך הריביירה הצרפתית, כדי למצוא מקומות נוחים להפלגה בשעת הצורך. ואכן בפרק זמן זה העמסנו מספר ספינות ביניהם: עליה, הפורצים, לקוממיות פעמים, נחשון פעמים.

יום אחד קיבלתי הודעה לבוא לפגישה עם יהודה ארזי במלוננו. כאשר באתי, הוא אמר לי תחסל את ענייך כאן אני צריך אותך, אין מה לעשות כאן בעיני עליה. עכשיו הדבר שנחוי בדחיפות זה נשק, עוגנת כאן בנמל האוניה MAESTRALE, תפליג איתה לנפולי להטעין פחם, תקבל הוראות בקשר. על האוניה פגשתי את נחום מונדרר בתפקיד גדעוני. כך נגמרה בשבילי פרשת העליה הבלתי לגלית. אני הפלגתי לדרכי, השארתי את גליה שתחסל את העניינים והיא עלתה כעבור כמה ימים כמלווה על ה- PROVIDANCE שהיתה הראשונה שהגיעה לנמל חיפה המשוחרר עם עולים. אך אני עדין לא גמרתי את הפעילות באירופה.

בדרכי בחזרה מתל-אביב אחרי פריקת המטען הגענו, לקטניה שבסיציליה. קיבלתי הודעה לבוא מיד למלון ידוע לפגישה עם שליח (לוצטו) של עדה, והוא הודיע לי בשמה ובשם יהודה ארזי לכוא איתו למחרת לרומא. המלון רחש מפעילות ישראלית "טייסיים". פגשתי את תמר אשל דמות מוכרת בהגנה. בחופזה אספתי את חפצי המעטים. זו היתה פעם ראשונה בחיים שלי שאני אטוס באוירון, הוא דאג לכרטיס והביא אותי לביתה של עדה ברומא. ואני עמום מקצב ההתרחשויות. ושם באוירה משפחתית כמעט, בנוכחות עדה, יהודה, הגר שהיתה בחופשת לימודים. והיתה בביקור באיטליה, קיבלתי תדרוך על השתלשלות פרשת "לינו" נאמר לי תפגוש בבארי את מריו קנדה ורוסי, יחד תדאגו שהנשק יגיע לידנו. למדתי מה כבר נעשה על ידי אמנון יונה, מריו ורוסי בענין, ולמחרת ירדתי לבארי.

שמחתי לפגוש ידידים ישנים, מריו מהפלגת "וינגייט" רוסי ממבצע החזרת הצוותים מקפריסין, בה גם מריו היה בין השבויים. אני רוצה בכמה מילים לצייר דמותם של השניים: מריו שהגיע לתפקיד מרכזי בצוות ההעפלה באיטליה, בא אלינו מתוך מצוקה, תוך חיפוש תעסוקה לו וספינתו NORIS (היא 'וינגייט', כשם אשתו), גילה נאמנות וחריצות במציאת פתרונות בשעות משבר כמו אחר מהחברה. הוא היה איש מקצוע מעולה, (רב חובל בצי האיטלקי) גילה הזדהות מוחלטת עם מטרות שלנו. רוסי גיובני שכיננו היה גם פינגה היה קצין בכיר בשירות החשאי האיטלקי והיה ממונה על כל החוף האדריאטי כאחראי של השרות הריגול הנגדי. טיפוס סמכותי בעל בטחון עצמי רב. האמצעים שעמדו לרשות השלטונות האיטלקיים אחרי המלחמה היו אמנם דלים מאד, אך כוחו של רוסי היה רב, והשפעתו במשטרה ובקרב מפקדי הנמלים היה ללא עוררין. לחובתו: חיסול הפעילות של ניצני העליה בדרום איטליה. אך לאחר שקיבל הנחיות מגבוה הפך לנכס, וגילה נאמנות וידידות אמיתית. עם שני ידידים כאלו לא היתה כל סכנה שהנשק הזה יחמוק מידינו. כל הנסיונות להוציא את הנשק בדרכים שסיכנו את היכולת שלנו להשתלט עליו נכשלו הודות למניפולציות של רוסי. ובסוף אני ועובד שדה בעזרת צוות שמריו גייס השתלטנו על הספינה שעליו הועמס הנשק. והעברנו אותו לאוניות חיל-הים. חזרנו לארץ והשתלבנו בחיל-הים לפי פקודה. אני נשארתי בחיל-הים בתפקיד במבצעים, עד סתיו 1949. שוחררתי אחרי שמונה שנים של שירות רצוף.

חזרתי לקיבוץ, למשפחה, לעבודה, ולפעילות מלאה. אתגרים לא חסרו בקיבוץ ספר, עם משק שרק מתחיל להתפתח, ענפים חדשים, מיכון חדש ומודרני, שפע של מים וקרקע. כל זה היה חדש ומעניין, ער שהתברר שמחקלאות בלבד אי אפשר להתקיים בכבוד.

עוד לפני מלחמת ששת הימים הוטל עלי לחפש ולהקים מפעל תעשייה, החיפוש נמשכו ולכלל החלטה לא הגענו, עד 69. בסוף שנה זו הזדרמנה הצעה באמצעות הקיבוץ הארצי להקים מפעל בתחום האופטיקה. נסעתי לארה"ב למפעל ממנו אמורים היינו לקבל את הידע והתרשמתי לטובה. המלצתי בחיוב לקיבוץ. המפעל הוקם והוא עתה אחד המפעלים המצליחים של שמיר.

במרוצת השנים הריגוש והגאווה, של היות חלק מציבור, שתרם כל כך הרבה להגשמת חלום של דורות, מביא להרגשת שותפות בין כל אלה שנתנו ידם למפעל עליה ב' ואוניות הרכש וראוי שיזכרו זאת גם הבאים אחרינו.